

Kaskelothval *Physeter macrocephalus*

🇩🇰 Avgustur 🇸🇪 Kigutilissuit 🇫🇮 Búrðhvalur 🇳🇴 Spermasetthval 🇵🇸 Kaskelohtta 🇬🇧 Sperm whale

Kaskelothval © Shane Gross

Kaskelothvalen er den største **tandhval** og verdens største **rovdyr**. Den har en lang, smal underkæbe med omkring 25 tænder på hver side – og ingen tænder i overkæben. Den findes i alle verdenshave, fra troperne til iskanten (grænseområdet mellem det faste isdække og åbent hav). Kaskelothvalen er berømt for sine ekstremt dybe dyk – helt ned til 2.000 meter. Den kan blive under vand i op til to timer. Den lever hovedsageligt af dybhavsblæksprutter, og man kan ofte se ar på hvalens store, firkantede hoved fra kampene med dem. Den har desuden verdens største hjerne, der kan veje op til 9 kg.

Udvokset længde 16 meter
Udvokset vægt 45,000 kg
Maksimal alder 70 år
Spiser tiarmet og ottearmet blæksprutte, store fisk

Gruppetørrelse 1-10
Rovdyr spækhugger
IUCN-status sårbar (2022)
Forekomst i Nordatlanten 30,000
Ikke jaget i Nordatlanten

Trusler:

Klimaforandringer

Skibskollision

Indfiltrering

Støjforstyrrelser

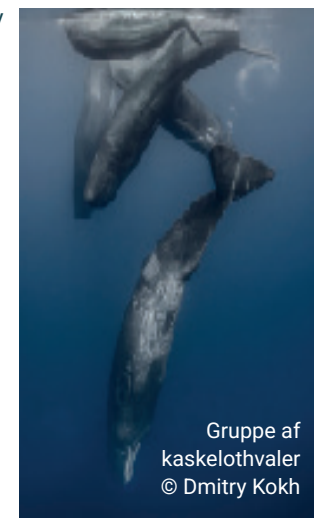
Forurening

Kaskelothval *Physeter macrocephalus*

🇩🇰 Avgustur 🇸🇪 Kigutilissuit 🇫🇮 Búrðhvalur 🇳🇴 Spermasetthval 🇵🇸 Kaskelohtta 🇬🇧 Sperm whale

I koldere farvande som det nordøstlige Atlanterhav finder man oftest voksne hanner, der lever alene. Hannerne bliver ca. 16 meter lange og er langt større end hunnerne, der bliver ca. 11 meter. Hannerne har desuden et tykkere lag **spæk**, der hjælper dem med at holde varmen. Hunnerne har tendens til at søge mod lavere breddegrader og varmere farvande, hvor de lever i sociale grupper med deres **kalve** og ungdyr. Når de voksne hunner dykker efter føde, bliver én hun ofte tilbage ved overfladen for at passe kalvene – og hun kan endda **give die** til andres **kalve**. I sjældne tilfælde, og kun på bestemte tidspunkter af året, samles kaskelothvaler i **superflokke** på flere hundrede hvaler. Det gør de formentlig for at styrke sociale bånd, hvor de f.eks. gnubber sig mod hinanden for at gnide døde hudceller af.

Gruppe af kaskelothvaler © Dmitry Kokh

Ar på en kaskelothvals hoved © Dmitry Kokh

Tidligere blev kaskelothvaler jaget for deres **spermacetolie**, som findes i hvalens hoved og blev brugt til lamper og smøremidler. I dag værdsættes især **ambra**, et sjældent stof, der dannes i kaskelothvalens fordøjelsessystem omkring ufordøjelige rester som **blækspruttenæb**. **Ambra** har en karakteristisk lugt og bruges i parfumeindustrien til at få duftene til at holde længere. Det er meget værdifuldt, fordi det er sjældent og ofte kun findes som klumper skyllet op på land eller i havet. Selvom der i dag findes moderne alternativer, kan et enkelt stykke **ambra** indbringe mange tusind dollars.

Forskning: Bardehvaler har to blåsthuller på hovedet, mens tandhvaler kun har ét. Blåsthullerne sidder som regel øverst på hvalers hoved, men hos kaskelothvalen sidder det i venstre side af hovedet. Hvorfor mon det er sådan?